

۱۴۱۵۰۰۷

کاملترین

دایرةالمعارف فرهنگ نامها

برای دختران و پسران

آزاده سرآبادانی

نشر اردیبهشت

سرشناسه: سرآبادانی، آزاده، ۱۳۶۰ -
 عنوان و نام پدیدآور: کامل ترین دایرةالمعارف فرهنگ نامها برای دختران
 و پسران / آزاده سرآبادانی.
 مشخصات نشر: تهران: اردیبهشت، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری: ۸۴۸ ص.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۱-۲۰۷-۷
 وضعیت فهرست نویسی: فیا.
 موضوع: نامهای ایرانی - واژه نامه ها
 موضوع: نامهای اشخاص - ایران
 رده بندی کنگره: SC۰۲۰۳/۰۶۳ ک ۴۹۳۱۲
 رده بندی دیویی: ۳۰۴۴/۹۲۹
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۴۳۰۸۷

انتشارات اردیبهشت

تهران: خیابان: نقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، پلاک ۳۱۶، طبقه همکف.
 تلفن: ۸۸۶ ۴۸ ۶۰۷، ۶۶۴۸۰۰۷، ۶۶۴۹۷۶۱۳، ۶۶۴۹۲۸۷۶

عنوان کتاب: کامل ترین دایرةالمعارف فرهنگ نامها برای دختران و پسران

به اهتمام: آزاده سرآبادانی

مدیر امور فنی: امیر هوشنگ اسکندری

ویراستار: مریم مرادی

لیتوگرافی: ترنج رایانه

چاپخانه: افرنگ

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۱-۲۰۷-۷

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق چاپ و نشر، محفوظ و متعلق به انتشارات اردیبهشت است.

مقدمه ناشر

«... بدان ای عزیز من اگر خدای تورا پسری دهد، اول نام خویش بر وی نه که از جمله حق‌های پدران یکی این است...»

قابوسنامه

«... بر خداوندان و پدران بیش از آن نباشد که بندگان فرزندان خویش را نام‌های نیکو و به‌سزا ارزانی دارند، به آن وقت که ایشان در جهان پیدا آیند... و خداوند بنده را نیکوتر نامی ارزانی داشت و آن...»

تاریخ بیهقی

«... چو فرزندی در وجود آید، ابتدا به تسمیه او باید کرد به نامی نیکو، چه اگر نامی ناموفق... و پسند، مدت عمر از آن ناخوشدل باشد.»

اخلاق ناصری

از تحقیق در تمدن ایران باستان چنین اطلاعی عاید می‌شود که در روزگاران کهن اهمیت خاصی برای نام قائل بوده‌اند و گزینش نام، با دقت، و حساسیت زیاد انجام می‌شده است. اهمیت و حساسیت نام‌گذاری را از این طریق می‌توان دریافت که پیشینیان ما نام‌گذاری را طری مراسمی انجام می‌داده‌اند. نام، در واقع بیان‌کننده اصالت و سرشت و نجابت خانواده محسوب می‌شده است. به همین خاطر بوده است که جز نام‌های منتسب به دین یعنی نام‌هایی که مقدس و قابل احترام بوده از اسامی دلیران افتخارآفرین نیز سود می‌برده‌اند.

اعتقاد پیشینیان ما بر این بوده است که چنانچه فرزندی به نامی نیکو بنامند، عمر دراز و زندگی سرشار از شادکامی خواهد داشت. از آثار گذشتگان به کرات به موضوع اهمیت نام‌گذاری برمی‌خوریم که این نشان‌دهنده تأثیر نام در روند زندگی صاحب نام است.

از دوره باستان که بگذریم و به دوره جدیدتر تاریخمان برسیم، باز هم می‌توانیم اهمیت نام‌گذاری به شدت حفظ شده است.

از لحاظ روانی نیز نام در وضعیت زندگی شخص صاحب نام، بی‌تأثیر نیست. انتخاب اسم‌های نامناسب و بدآهنگ و احتمالاً بدمعنی، شخصی را که به آن تسمیه یافته است چنان شرمزده می‌کند که برای خودداری از ذکر نام خود از موقعیتی می‌گذرد.

غرض از عنوان مطلب فوق، بیان ضرورت انتخاب نام نیکوست که بررسی آن از تمام جهات در این مختصر نمی‌گنجد، اما در مجموعه‌ای که با نام «کامل‌ترین دائرةالمعارف فرهنگ نام‌ها» پیش‌رو دارید، از سوی مؤلف سعی بسیار شده است که نام‌ها را در حد امکان با تشریح و توضیح کافی بیاورد. برای گزینش نام‌های ایرانی سعی بر این بوده است که نام‌های رایج و حدالمقدور غیرمهجور برگزیده

شود، اما چون امروزه عمده نام‌های مورد استفاده نام‌هایی است که به تبع ورود اسلام از زبان عربی آمده است، الزاماً این نام‌ها نیز آورده شده است.

از اختلافات میان نام‌ها با ریشه ایرانی و نام‌ها با ریشه عربی این است که نام‌های ایرانی می‌تواند صرفاً به خاطر آهنگ خوش نیز مورد استفاده قرار گیرد حال آنکه اسم‌ها با ریشه‌های عربی دارای معنی هستند.

در این مجموعه سعی بر آن بوده نام‌هایی آورده شود که کاربرد اسمی داشته‌اند. به عبارت دیگر فقط آهنگ خوش و معنی مناسب مورد نظر نبوده است.

بسیار از نام‌ها به صورت استخراج فیش از کتاب‌های تاریخ و لغت و... استخراج شده است و هر نام با حروف ریح آوانویسی شده است. دلیل آوانویسی این بوده است که ثبت بسیاری از نام‌ها که با چند تلفظ و یک املا می‌تواند جز با آوانویسی ممکن نبود.

به هنگام ثبت هر نام، در صورتی که مورد دستوری داشته است آن مورد آورده شده و پس از آن معنی هر کدام از لغتنامه خداوند صورت برابر نوشته شده است.

برای هر نام تا جایی که مقدور بود دست افراد صاحب‌نامی که به آن نام شهرت داشته‌اند، معرفی شده‌اند که به این صورت، کتابت تاریخی و زندگی‌نامه و دایرةالمعارف به خود گرفته است. بیشتر شخصیت‌هایی که در این مجموعه معرفی شده‌اند از شعرا هستند و به این بهانه نمونه‌ای از اشعار آنها نیز آورده شده که از این بابت خواننده علاقمند به شعر اقناع شده باشد. در گزینش بیت و غزل و نمونه‌ای از اشعار، بنابه سلیقه و نظر مؤلف بهترین برگزیده شده است. بوده‌اند شاعرانی که جز یک بیت، کار درخشان‌ای از آنها یافت نشده است و به همان یک بیت درخشان اکتفا شده است.

در مواردی نیز معرفی بیشتر مورد نیاز بوده است که از آنجا که این کتاب بمنظران انتخاب شده است، برای آوردن نمونه از کار شعری معاصر، از آثار چاپ شده آنها در مجله آثار استفاده شده و بعضی نیز از مطبوعات استخراج گردیده است.

در ذکر هر نام، ابتدا ضبط آن به صورتی که برای همگان به آسانی می‌توانست استفاده قرار گیرد آورده شده است. پس از ثبت نام، به ذکر معنی نام‌ها پرداخته شده. برای برابر نهاده شده است. به صورت معنی از فرهنگ‌های معتبر چون لغتنامه دهخدا، فرهنگ معین، برهان قاطع (مصحح دکتر محمد معین)، فرهنگ عمید و... استفاده شده است.

در این مجموعه، از شاهنامه فردوسی بسیار استفاده شده است که به هنگام استفاده از کتاب، متوجه آن خواهید شد.

کلام آخر اینکه سعی بر آن شده است که هر کس با هر بضاعت علمی که این کتاب را بگشاید مطلب درخور و باب میل خود را بیابد و بهره لازم را ببرد. به خصوص اینکه علاقمندان به شعر و قصه نصیب کافی خواهند یافت. در مورد شعر، آوردن نمونه اشعار شاعر این مهم را برآورده کرده است و در مورد قصه، ماجراهای قصه‌گونه تاریخی عهده‌دار این وظیفه شده‌اند.